

Elevtall ungdomsskolen 2010-2011: stabil situasjon for språkfagene

Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen – Notat 1/2011 (13.1.2011)

v/ Gerard Doetjes

Utdanningsdirektoratet har publisert foreløpige tall for skoleåret 2010–2011. Tallene er tilgjengelig gjennom Grunnskolens informasjonssystem (GSI): <http://www.wis.no/gsi>. I dette notatet beskriver vi situasjonen for fremmedspråk og språklig fordypning. Notatet inkluderer også tall for arbeidslivsfaget, et nytt fag som er under utprøving på ungdomstrinnet.

I tabell 1 gjengis antall elever per fag på 8. trinn for inneværende skoleår sammenliknet med i fjor. Vær oppmerksom på at samlet antall elever på 8. trinn i år er ca. 1000 lavere enn i fjor. Denne endringen må tas i betraktning når man ser på tallene for de enkelte fagene. For å få et realistisk bilde av utviklingen per fag, har vi derfor valgt å også ta med fagenes relative andel.

Tabell 1. Antall elever (i absolutte tall og relativt) per fag (fremmedspråk og språklig fordypning) på 8. trinn i skoleåret 2009-2010 sammenliknet med 2010-2011.

Fag	Elevtall 8. trinn i 2009-2010		Elevtall 8. trinn i 2010-2011	
Fransk	9411	14,6 %	9792	15,5 %
Russisk	56	0,1 %	46	0,1 %
Spansk	20859	32,4 %	20314	32,1 %
Tysk	16779	26,1 %	16137	25,5 %
Andre fremmedspråk	120	0,2 %	159	0,3 %
Fremmedspråk i alt	47225	73,3 %	46448	73,3 %
Fordypning engelsk	12165	18,9 %	10627	16,8 %
Fordypning norsk	3327	5,2 %	3073	4,9 %
Fordypning samisk	30	0,0 %	38	0,1 %
Fordypning i alt	15522	24,1 %	13738	21,7 %
Arbeidslivsfag	320	0,5 %	1956	3,1 %
Ikke oppført i GSI ¹	1334	2,1 %	1206	1,9 %
I alt	64401	100,0 %	63348	100,0 %

¹ Samlet antall elever for fagene i oversikten for fremmedspråk og språklig fordypning (tabell H i GSI) er noe lavere enn samlet antall elever på 8. trinn. Dette kan skyldes at noen elever er fritatt for undervisning i disse fagene og av den grunn ikke har blitt oppført i tabellen. Forskjellen kan også skyldes feil ved innrapportering av tallene fra skolene til GSI.

Stabil situasjon for fransk, spansk og tysk

Antall elever som har valgt fremmedspråk ligger samlet sett på samme nivå som i fjor: ca. 47200 elever i 2009-2010 og ca. 46400 i 2010-2011. Hvis vi tar i betraktning at antall elever har gått ned med ca. 1000, kan vi slå fast at andelen som velger fremmedspråk på 8. trinn ligger på ca. 73% i begge årene. Tre av fire elever velger med andre ord fremmedspråk. Ser vi på enkeltfagene, kan vi registrere at fransk har hatt en liten økning sammenliknet med i fjor: nesten 9800 elever valgte fransk i 2010-2011, som er ca. 300 flere enn i fjor. Både spansk og tysk ser en liten nedgang sammenliknet med i fjor. Spansk er fortsatt det største fremmedspråket i ungdomsskolen (ca. 1 av 3 elever), fulgt av tysk (ca. 1 av 4 elever).

Færre velger engelsk fordypning, arbeidslivsfag øker

Antall elever som velger fordypning i engelsk eller norsk har gått ned fra ca. 24% av elevene i fjor til litt i underkant av 22% i år. Engelsk er klart størst av disse to valgene. Samtidig går antall elever som har arbeidslivsfag opp fra ca. 300 i fjor til nesten 2000 i år. Dette har sammenheng med at forsøket som startet i fjor, har blitt utvidet til å omfatte flere skoler.

Tabell 2. Antall elever (i absolutte tall og relativt) per fag (fremmedspråk el. språklig fordypning) på 8. trinn i skoleåret 2008-2009, 9. trinn i 2009-2010 og 10. trinn i 2010-2011.

Fag	8. trinn 2008-2009		9. trinn 2009-2010		10. trinn 2010-2011	
Fransk	8701	13,7 %	8082	12,6 %	7794	12,1 %
Russisk	64	0,1 %	57	0,1 %	62	0,1 %
Spansk	20948	33,1 %	19058	29,8 %	17902	27,8 %
Tysk	16790	26,5 %	15413	24,1 %	14770	23,0 %
Andre fremmedspråk	157	0,2 %	169	0,3 %	167	0,3 %
Fremmedspråk i alt	46660	73,7 %	42779	66,9 %	40695	63,2 %
Fordypning engelsk	11808	18,6 %	14862	23,3 %	16016	24,9 %
Fordypning norsk	3253	5,1 %	4830	7,6 %	5799	9,0 %
Fordypning andre fs.	30	0,0 %	29	0,0 %	44	0,1 %
Fordypning i alt	15091	23,8 %	19721	30,9 %	21859	34,0 %
Ikke oppført i GSI	1571	2,5 %	1418	2,2 %	1760	2,7 %
I alt	63322	100,0 %	63919	100,0 %	64350	100,0 %

Bytte fra fremmedspråk til fordypning

I tidligere år har vi registrert at en del elever velger bort fremmedspråk til fordel for engelsk eller norsk fordypning i løpet av skoleåret på 8. eller 9. trinn. Denne tendensen fortsetter også i år. Hvis vi ser på årskullet som begynte på 8. trinn i 2008-2009 og følger disse elevene gjen-

nom ungdomsskolen, går det fram at ca. 6000 elever bytter fra fremmedspråk til engelsk eller norsk fordypning (se tabell 2). Fremmedspråkfagenes samlede andel går ned fra ca. 74% til ca. 63%. Fordypning i engelsk og norsk øker tilsvarende. Andelen elever som bytter, har vært forholdsvis stabil i de siste årene og bytteprosenten er mindre enn før innføringen av Kunnskapsløftet.

Innholdet i dette notatet kan brukes fritt, men det skal alltid henvises til kilden (Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen – Notat 1/2011). Mer informasjon fåes hos FoU-koordinator Gerard Doetjes (tlf. 69 21 58 36).